

[Grethe Philip.]

gik imod det, det er en anden sag, men vi må da erkende, at det, man nu er endt i, er noget meget svagt i forhold til det, man oprindeligt forestillede sig fra regeringens side.

Jeg er helt opmærksom på, at der, da dette finanslovsforslag blev fremsat af den tidligere regering, allerede var foretaget betydelige beskæringer. Men derfor er det jo alligevel et centralt spørgsmål, som vi ikke slipper udenom: er det nok, det, vi gør nu, har vi holdt tilstrækkeligt igen på presset opad i det offentliges udgifter?

Jeg tror ikke, der er nogen af os — og heller ikke nogen andre — der i dag præcis kan sige, hvor stort et beløb der tilsammen burde spares. Vismændenes betragtninger om virkningerne af en finanspolitisk stramning fortæller, at det er helt afgørende for de videre virkninger på forbruget, hvilke finanspolitiske midler vi anvender. Der er altså ikke ét eneste ganske bestemt tal, man skal nå frem til. Det afhænger meget af, hvordan dette tal er sammensat. Der er også inden for udgiftsbudgettet store variationer fra post til post med hensyn til virkningerne på forbruget af arbejdskraft.

Jeg tager alligevel ikke i betænkning at sige, at vi nu står ved et skæringspunkt, hvor vi må og skal ind i helt anderledes dybtgående overvejelser end før for at dæmme op for det offentliges forbrug af ressourcer, således at vi kan overføre arbejdskraft til produktionen uden for den offentlige sektor — den produktion, som er med til at gøre det muligt for os at opretholde vort velstandssamfund, og som også er basis for hele den udveksling af varer med andre lande, som vi har baseret meget af vores velstand på. Når vi får den planlagte debat her i folketinget om PP II-redegørelsen, vil vi komme nærmere ind på hele dette vigtige spørgsmål.

I dag må vi blot konstatere, at denne problematik er blevet meget ubehageligt aktuel med de seneste oplysninger om et forventet underskud på betalingsbalancen i 1974 på 8 mia. kr., og hvad værre er: så vidt jeg kan se, er der ikke nogen som helst grund til at tro, at dette er et engangsfænomen, hvis vi bare lader stå til. Kombinationen af udgiftseksplosion i det offentliges udgifter — i hvert fald i de kommende år, hvis der ikke sker ændringer — af oliepriser på et

langt højere prisleje end hidtil og af en inflation, der løber hurtigere, end vi ser det i de øvrige lande, det gør tilsammen hele situationen yderst alvorlig. Vi må gøre os klart, at vi lever livet meget farligt, og vi skal ikke skjule for os selv, at vi vælter de byrder, som vi i dag unddrager os, over på vore efterkommere. Vi må nødvendigvis, hvis vi skal handle ansvarsbevidst, foretage en kursændring. Dertil skal mange medvirke, både uden for dette hus og i dette hus. Det bliver nødvendigt igen at tage det vanskelige spørgsmål om indkomstpoltik op. Jeg har en vis forhåbning om, at de helt forrygende prisstigninger, vi nu ser, har gjort jordbunden mere egnet for nye drøftelser. Men her i folketinget bliver det i første række vor opgave at gennemgå og drøfte hele det offentliges udgiftspolitik.

Jeg tror ikke, der er meget mere at hente ved at skære lidt her og dér af nogle af udgiftsfrynserne, og jeg tror heller ikke, det er nogen særlig god løsning at foretage den nødvendige stramning ved at tage nogle, lidt færre eller flere, procenter over hele linjen af de allerede meget snævre rammebevillinger på finansloven. Det, vi har brug for, er en helt anderledes dybtgående ændring i hele det system, vi efterhånden har filtret os ind i med at bevilge penge til hinanden og med at lade det offentlige give gratis serviceydelser, der fører til betydelige forbrugsforvidninger. Der skal en stærk politisk vilje — fra mange partier — til for at komme igennem her, for der findes ingen enkle løsninger. Vil nogen påstå det, så vil jeg sige, at det drejer sig om paradeforslag, som vi jo har set et enkelt parti komme frem med.

Jeg har med glæde konstateret, at det socialdemokratiske partis ordfører, hr. Heinesen, sagde, at der ikke skulle være nogen tvivl om, at socialdemokratiet betragter situationen som meget alvorlig og vil bidrage til, at den ændres, og senere i sin tale tilføjede, at han var klar over, at udgiftsstigningerne i de kommende 3 år var så store, at vi nødvendigvis måtte tage spørgsmålet om langtidsbesparelser op.

Det radikale venstre har ingen illusioner om, at de forestående langtidsovervejelser bliver lette og ukomplicerede, når vi stadig skal fastholde de grundlæggende sociale hensyn i vort velstandssamfund, som vi i